

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: **B., s. r. o. so sídlom A.**, IČO: X., zastúpená advokátskou kanceláriou M., s. r. o., so sídlom P., IČO: X., proti povinnému: **D. N., nar. X., naposledy bytom S., pre vymoženie 1 226,89 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 15Er 2307/2010, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo 17. januára 2011, č. k. 15Er 2307/2010-18 a proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 27. októbra 2011, č. k. 19CoE 334/2011-29, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní **z a s t a v u j e**.
Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prievidza uznesením zo 17. 01. 2011 č. k. 15Er 2307/2010-18 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a na vzťah medzi oprávnenou a povinným bolo potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Ďalej konštatoval, že zmluva obsahovala neprijateľnú podmienku, a to rozhodcovskú doložku, ktorú si spotrebiteľ – povinný nedojednal individuálne a pri jej akceptácii nemal na výber, vzhľadom na jej spojenie s ďalšími podmienkami zmluvy. Zmluvu aj s podmienkami mohol len prijať alebo odmietnuť ako celok. Exekučný súd konštatoval, že existujúca ale neplatná rozhodcovská doložka nemôže byť základom právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej doložky odvodil, na ktorom základe následne vydal exekučný titul, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou. Súd prvého stupňa následne uzavrel, že predložený rozhodcovský rozsudok vzhľadom na absenciu

právomoci rozhodcu v danej veci konať, a to s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podala odvolanie oprávnená a z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník, a keďže sudca nemienil odvolaniu vyhovieť (č. l. 26) bolo odvolanie v súlade s ustanovením § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) predložené Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu odvolaciemu.

Krajský súdu v Trenčíne uznesením z 27. 10. 2011, č. k. 19CoE 334/2011-29 napadnuté uznesenie potvrdil. Poukázal na odôvodnenie uznesenia prvostupňového súdu, s ktorým sa stotožnil. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia uviedol, že po preskúmaní veci sa predmetná rozhodcovská doložka z dôvodov, na ktoré poukázal okresný súd, javí ako absolútne nevyvážená, a preto nekalá. Zatiaľ čo veriteľ má viaceré výhody v porovnaní so situáciou, keby bola vec prejednávaná riadnymi súdmi, v danej veci oprávnená neuvádza, aké výhody plynú pre spotrebiteľa. Dodáva, že na základe dojednanej rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Odvolací súd mal za to, že postup okresného súdu bol v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok) a odvolací súd nezistil rozpor s pravidlami týkajúcimi sa ochrany práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ani neprípustné nahrádzanie pasivity povinného.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 28. 12. 2011.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ako aj uzneseniu odvolacieho súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len generálny prokurátor) v zákonom stanovenej lehote mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/ a písm. c/ O. s. p. Podanie mimoriadneho dovolania odôvodnil nesprávnym posúdením veci oboma súdmi, či exekučný súd môže skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Súčasne namietol odňatie možnosti oprávnenej konať pred súdom (§ 243f ods. 1 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že súdy pri skúmaní rozhodcovskej zmluvy nevykonali dôkazy

predpísaným spôsobom a konštatovali skutkový stav, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté uznesenia zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Prievidza na ďalšie konanie.

Oprávnená sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora písomne nevyjadrila a súdny exekútor tiež nepovažoval za potrebné sa k mimoriadnemu dovolaniu vyjadrovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O. s. p.) na základe podnetu účastníka konania, pred tým, než by pristúpil k preskúmaniu mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia, zisťoval, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uznesenia súdneho komisára JUDr. D. G., so sídlom G., v dedičskej veci po povinnom z 13. 06. 2012, č. k. 14D 644/2012-28, Dnot 133/2012 zistil, že povinný zomrel 06. 05. 2012. Týmto uznesením bolo dedičské konanie po povinnom zastavené z dôvodu, že poručiteľ (povinný) nezanechal majetok (§ 175h ods. 1 O. s. p.). Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13. 06. 2012.

Podľa § 19 O. s. p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 243i ods. 2 O. s. p., v konaní o mimoriadnom dovolaní platia primerane ustanovenia o konaní na dovolacom súde (§ 242 až 243d), ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

Podľa § 243c O. s. p., pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia.

V zmysle § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania), aby súdne konanie mohlo

prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré má súd povinnosť skúmať aj bez návrhu po celý čas konania, je splnenie podmienok civilno-procesnej subjektivity, t. j. spôsobilosti byť účastníkom konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkom priznáva, resp. ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 veta prvá O. s. p.). Ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť, alebo či môže v ňom pokračovať (§ 107 ods. 1 O. s. p.). Konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr (§ 107 ods. 3 O. s. p.).

V danej exekučnej veci povinný zomrel 06. 05. 2012 počas exekučného konania, začatého 16. 08. 2010 a pred začatím konania o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora 22. 11. 2012. So zreteľom na túto skutočnosť a na dôvod zastavenia dedičského konania je nepochybné, že v danom prípade nie sú žiadne subjekty (dedičia), ktoré vstúpili do procesnoprávneho postavenia nebohého povinného. Povinný stratil smrťou spôsobilosť byť účastníkom konania, a to ešte pred podaním mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom. Vzhľadom na to prichádza do úvahy iba rozhodnutie o zastavení dovolacieho konania. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je totiž neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p., § 107 ods. 1 O. s. p. a § 104 ods. 1 O. s. p., zastavil.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., § 224 ods. 1 O. s. p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. januára 2014

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová